

Geacht College, Geachte Raadsleden en Aanwezigen,

Hoewel er formele participatiemomenten zijn geweest, zijn deze in Berkum niet als volwaardig ervaren. De wijk had eerder, intensiever en op gelijkwaardig niveau betrokken moeten worden, zeker gezien de **directe impact van het plan op de leefomgeving**.

De wijkvereniging stelt dat de **HANZA-participatieprincipes niet zijn nageleefd: er was geen co-creatie of meebeslissen, maar slechts informeren achteraf**. De participatie kwam voor veel bewoners pas op gang nadát de plannen voor de locatiekeuze al waren vastgesteld, en is gevoeld als een overval, als “een farce, voor de bühne, een dossiervereiste, een “tick in the box”, we worden in de val gelokt.”

Wat ons wel duidelijk wordt is dat de Gemeente Zwolle pas écht in participatief overleg wil nadat de contouren (3000-1500 woningen) voor haar geborgd zijn in de omgevingsvisie. Hiertegen komen wij in verzet.

Onze weerstand, irritatie en ergernis zit in het tot nu toe gevoerde proces. Met name het ontbreken van participatie en een stuk zeggenschap veroorzaakt bij vrijwel alle Berkumers een gevoel van niet gehoord voelen. Dit staat in schrijnend contrast met het door de gemeente uitgegeven participatiejournaal, waarin een overwegend positief geluid wordt gemeld, slechts enkele omissies worden toegegeven en summiere verbeterpunten zijn aangegeven. Op informatieavonden en in de participatiestukken zou de suggestie kunnen worden gewekt dat de plannen in samenspraak met de wijkvereniging Berkum zijn uitgewerkt, hetgeen beslist niet het geval is! Het is dan ook spijtig te moeten constateren dat niet alleen in ons geval, maar ook voor andere locaties en zaken als bijvoorbeeld een parkeergarage of AZC er een discrepantie blijft bestaan omtrent de Hanza beleving bij de gemeente en bij de burgers.

Wat heeft de wijkvereniging zelf gedaan om op korte termijn bewoners te bevragen en betrekken

Digitale enquête middels een QR-code in het wijkblad de Berkumer om mening te geven over de bouw van 1500–3000 woningen in Vechtpoort, direct grenzend aan Berkum. Uitkomst te allen tijde beschikbaar.

Wat had beter gekund?

1. Echte co-creatie vanaf het begin
Start het gesprek met bewoners vóórdat de locaties worden vastgelegd. Laat hen meedenken over “waar” en “hoeveel” er gebouwd wordt.
2. Structureel overleg met het wijkbestuur Berkum
Niet alleen informeren, maar samen plannen maken. Het wijkbestuur van Berkum had actief betrokken moeten worden als partner.
3. Langere en beter gefaseerde participatieperiode
Vier weken is te kort voor een plan met zulke impact. Een gefaseerde aanpak met meerdere terugkoppelmomenten had het draagvlak vergroot.
4. Betere communicatie en zichtbaarheid
Gebruik lokale media, huis-aan-huisbladen, scholen en (wijk) verenigingen om bewoners te bereiken. Een webinar op de voorlaatste avond voor het indienen van bezwaren is onvoldoende.

5. Verantwoording afleggen over wat met de input is gedaan

Toon expliciet hoe bewonersinbreng het plan heeft beïnvloed. Dat versterkt het gevoel van invloed en vertrouwen.

Terug naar Vechtpoort 1. Vrijwel alle Berkumers maken zich grote zorgen omtrent de in het RTP genoemde statement “massale woningbouw” in Vechtpoort 1 en omtrent de met zekerheid gebrachte aantallen van tenminste 1500 tot 3000 woningen.

Zo’n 10 jaar geleden zijn over de vorm en inhoud van Vechtpoort door de wijkvereniging Berkum met de Gemeente Zwolle al intensieve besprekingen gevoerd. De uitkomst daarvan was dat Vechtpoort met circa 500 woningen passend was voor de bewoners en de bestaande voorzieningen van Berkum en destijds ook voor de gemeente Zwolle. Deze uitkomsten zijn echter alleen mondeling door de Gemeente Zwolle bevestigd. De afspraken zijn niet schriftelijk bevestigd en niet geborgd. Iedere inwoner van Nederland, Zwolle en ook Berkum begrijpt dat na 10 jaar de huidige woningkrapte een uitdaging is geworden die we in gezamenlijkheid moeten beetpakken en dat omstandigheden en realiteit inmiddels zijn veranderd.

Dan zijn er een aantal zaken van groot belang. In het RTP worden terecht 4 principes van de basiswaarden als borgend vertrekpunt voor toekomstige ruimtelijke keuzes genoemd:

1. Zwolle ondernemende groeiregio
2. Zwols “noaberschap”
3. Zwolle nabij door duurzame en aantrekkelijke verbondenheid
4. Zwolle deltaspons door een robuust blauwgroen netwerk

Met name het water en de lage ligging van grote delen van Vechtpoort 1 vormen een groot probleem en gaan hoge eisen stellen aan klimaatadaptief bouwen en beheren, eisen bovendien een volledig geïntegreerde waterveiligheidsopgave met verzamelplaatsen en evacuatieroutes en zal dus met bovengemiddelde kosten, vanwege dure technische maatregelen, gepaard gaan. Door uw planologen is aangegeven dat er bij hen in Nederland geen gelijke gebiedsregio met al uitgevoerde woningbouw bekend is en dus het Vechtpoort 1 traject op meerdere terreinen als nieuw en uitdagend moet worden beschouwd. Mogelijk zou Dordrecht op dit aspect ervaring hebben, aldus de planoloog. Helaas heb ik altijd geleerd: “hoe dichter bij Dordt, hoe rotter het wordt”.

Ook op het gebied van mobiliteit en toegankelijkheid van Vechtpoort 1 maken de Berkumers zich grote zorgen. Ontsluiting via Berkum is ongewenst, gezien de nu al ervaren verkeersonveilige situaties in bijvoorbeeld de Campherbeeklaan en Kuyterhuislaan. Ontsluiting via de noordzijde betreft een doorkruising van een Natura 2000 gebied met aantasting van de landschappelijke waarden van de mooie het laatste stukje unieke) Vechtdelta. Ontsluiting via de nu al overvolle Ceintuurbaan is zonder duidelijke aanpassing van deze belangrijke verkeersader ook niet mogelijk.

Nog een belangrijk aandachtspunt voor de Berkumers is de werkelijke invulling van het gebied, denk aan het type bebouwing (grondgebonden versus hoogbouw), dichtheid en omvang van bebouwing, voor welke doelgroepen gaat er gebouwd gaan worden, handhaving van de bestaande landschappelijke waarden met oude bomen en het bos (denk aan de reeën die in dit gebied voorkomen), is het bestaande ondernemerschap inclusief agrarische bedrijven nog

mogelijk, het wel of niet creëren van eigen voorzieningen als een eigen winkelcentrum of wijkgebouw, energietransitie en warmte.

Zoals het RTP vermeld moet nieuw bestaand versterken en moet er rekening worden gehouden met Berkum, dat wil zeggen vasthouden aan het dorpse karakter, behouden van de bestaande onderlinge cohesie, groene uitstraling, graag willen wonen in Berkum en daar ook trots op zijn. Er moet voldoende groen en ruimte overblijven voor recreatie voor bestaande Berkumers en Nieuwe Vechtpoorters in het steeds kleinere buitengebied van Berkum.

Als voorzitter van de Wijkvereniging Berkum hecht ik er aan te melden dat de Berkumers in het algemeen niet tegen woningbouw in Vechtpoort zijn en in het definitieve Ruimtelijk Toekomstperspectief mooie uitgangspunten zijn geformuleerd.

Afsluitend willen wij, als Berkumers, van u als college en raadsleden antwoord op de volgende vragen:

1. Is het college bereid bij de definitieve invulling van Vechtpoort 1: hoe gaat het gebied er werkelijk uit zien, samen te werken met de Berkumers en hen dan ook zeggenschap te geven via werkgroepen waarmee recht wordt gedaan aan de Hanza principes.

In Berkum is veel knowhow aanwezig op vele terreinen en ook van het genoemde gebied. Er is veel bereidheid een werkgroep te vormen die samen met de gemeente en de planologen uiteindelijk de definitieve invulling van Vechtpoort 1, “hoe gaat het gebied er werkelijk uitzien”, gaan bepalen.

2. Is het college bereid bij tegenvallende omstandigheden in de breedste zin van het woord, (veranderingen of nieuwe inzichten betreffende beschikbare financiële middelen, demografische en economische ontwikkelingen, de benodigde woningopgave of bijvoorbeeld een lastige, tegenvallende gebiedsontwikkeling) de in het RTP voor Vechtpoort 1 genoemde ondergrens van 1500 woningen naar beneden bij te stellen. Is borging van de 4 principes van de basiswaarden van Zwolle dan nog leidend. of worden de numerieke aantallen koste wat het kost leidend? Is het verstand en het bestuur van Zwolle zo wendbaar, flexibel en adaptief of blijft men als Don Quichot vasthouden aan tenminste 1500 woningen

Wat heeft de prioriteit van de politiek:

- de verantwoordelijkheid om woningen te bouwen voor volgende generaties en halsoverkop en zonder effectieve borging van de zorgen van bewoners besluiten Vechtpoort 1 met 3000 woningen uit de grond te stampen (ja of minimaal 1500 als het echt niet anders kan) of
- Verantwoorde woningbouw met behoud van de karakteristieken van Zwolle, waarbij de leefbaarheid, inclusief behoud van het karakteristieke buitengebied voor niet alleen de huidige bewoners maar ook voor volgende generaties behouden blijft.

Wij vragen van u als college en raadsleden gehoor te geven aan onze volgende oproepen:

1. Wij willen de ondergrens omlaag van 1500 naar 500 woningen;
2. Borging van de bewonersbelangen, de leefbaarheid voorop te stellen en niet prioriteit bij het maximaal bouwen van huizen;
3. Samen met de huidige inwoners in Berkum een evenwichtige plan uitdenken, en daarmee de borging van de 4 kernwaarden van Zwolle, huizenbouw met behoud van het unieke Vechtdal en buitengebied en borging van harmonieuze ontsluitingen waarbij de leefbaarheid van de huidige bewoners niet vermindert.

Wij hopen op een open dialoog en concrete verbeteracties.

Met vriendelijke groet,

Voorzitter Wijkvereniging Berkum

Brief bewoners Berkum aan Gemeenteraad en College van B&W van Zwolle

Onderwerp: Participatie woningbouwontwikkeling Vechtpoort

Geachte Raad en College,

Als betrokken bewoners van de wijk Berkum maken wij ons ernstige zorgen over het participatietraject rond de geplande woningbouwontwikkeling in Vechtpoort, grenzend aan onze wijk. Ondanks het belang van deze ontwikkeling voor onze directe leefomgeving, constateren wij dat er geen sprake is geweest van tijdige en serieuze betrokkenheid van onze gemeenschap, zoals voorgeschreven in de HANZA-participatieprincipes van de gemeente zelf.

Wij voelen ons overvallen door de omvang van het plan (1500–3000 woningen), dat gepresenteerd werd zonder voorafgaande consultatie met bewoners of het wijkbestuur. De inloopavond van 23 april jl. bood slechts beperkte ruimte tot inspraak, op een moment waarop de plannen al in grote lijnen waren vastgesteld. Dat staat haaks op de uitgangspunten van co-creatie, transparantie en het benutten van lokale kennis.

Wij verzoeken u:

1. De participatie met bewoners van Berkum alsnog te intensiveren vóórdat definitieve besluitvorming plaatsvindt;
2. Een inhoudelijke terugkoppeling te geven op de bezwaren en alternatieven die zijn aangedragen tijdens de bijeenkomst op 23 april en 25 juni plus de schriftelijke ingediende (voor 7 mei);
3. Het besluitvormingsproces aan te passen zodat participatie daadwerkelijk richtinggevend kan zijn, in plaats van een verplicht nummertje achteraf.

Wij hopen op een open dialoog en concrete verbeteracties.

Met vriendelijke groet,

Voorzitter Wijkvereniging Berkum